

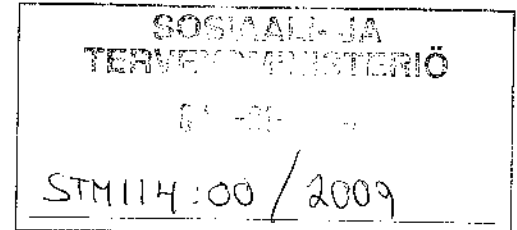

3276/03/2013

LAUSUNTO

8.1.2014

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo@stm.fi

Viite Lausuntopyyntönne tietosuojavaltuutetulle 4.11.2013, STM114:00/2009

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi työtaturma- ja ammattitautilain ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi sekä esitykseen liittyvästä ammattitautiasetuksesta

Toimivaltaani kuuluvan henkilötietojen käsittelyn osalta totean, että henkilötietojen käsittelyn tulee olla asiallisesti perusteltua ja vastata demokraattisen yhteiskunnan tarpeita. Viranomaistoiminnassa tai lakisääteiseen tehtävään perustuva henkilötietojen käsittely ja rekisterinpito tulisi olla säädetty mahdollisimman tarkkarajaisesti ja kattavasti lain tasolla.

Kiinnitän huomiota siihen, että silloin kun henkilötietojen käsittelystä säännellään, tulee ottaa huomioon perustuslain 10 §, joka turvaa yksityisyyden suojan perusoikeutena jokaiselle. Pykälän mukaan henkilötietojen suojasta säädetään tarkemmin lailla.

Eduskunnan hallintovaliokunta on pitänyt asianmukaisena lähtökohtana pyrkimystä mahdollisimman yksityiskohtaisesti säätää henkilötietojen suojaan liittyvistä seikoista jo lain tasolla. Hallintovaliokunnan linjaus perustuu eduskunnan perustuslakivaliokunnan lausuntoon PeVL 14/1998 vp, jossa on todettu, että henkilötietojen suojaan koskevan perusoikeussäännöksen kannalta tärkeitä sääntelykohteita ovat ainakin:

- rekisteröinnin tavoite,
- rekisteröitävien henkilötietojen sisältö,
- niiden sallitut käyttötarkoitukset mukaan luettuna tietojen luovutettavuus ja tietojen säilytysaika henkilörekisterissä sekä rekisteröidyn oikeusturva samoin kuin näiden seikkojen sääntelemisen kattavuus ja yksityiskohtaisuus lain tasolla.

Postiosoite	Käyntiosoite	Vaihde	Sähköposti ja kotisivut
PL 800	Ratapihantie 9	029 56 66700	tietosuoja@om.fi
00521 Helsinki	6. kerros		http://www.tietosuoja.fi
Neuvonta	029 56 16670	ma-to 9:00-11:00 & 13:00-15:00	pe 9:00-12:00

Lailla säätämisen vaatimus ulottuu myös mahdollisuuteen luovuttaa henkilötietoja teknisen käyttöyhteyden avulla (esim. PeVL 51/2002, poliisin henkilörekistereistä annettu laki). Asetustasolla on hallintovaliokunnan kannan mukaan mahdollista antaa rekisterin tietosisältöä täydentäviä ja tarkentavia säännöksiä, kunhan lakitekstin perusteella voidaan riittävän selkeästi päätellä asetuksen tasoisen sääntelyn sisältö. Lähtökohtana on kuitenkin pyrkimys mahdollisimman yksityiskohtaisesti säätää henkilötietojen suojaan liittyvistä seikoista jo lain tasolla. Edellä mainitut linjaukset henkilörekistereiden ja henkilötietojen käsittelystä sääntelystä on otettava huomioon myös silloin, kun tällaisia säännöksiä on tarkoitus sisällyttää erityislainsäädäntöön ja kun säädöksiä ja niiden mahdollisia tarkistamistarpeita arvioidaan.

Edellä mainitut linjaukset tulevat huomioitavaksi myös niissä tilanteissa, jossa yksityisellä sektorilla käsitellään henkilötietoja. Tältä osin viitataan lähinnä yksityisen sektorin, mm. vakuutuslaitosten toimintaan. Esitysluonnoksessa on tuotu esille tietosuojasäännöksiä osalta seuraavaa (s. 36):

Tapaturmavakuutuksen toimeenpanoa koskevia tietosuojasäännöksiä tarkistettiin ensimmäisenä päivänä lokakuuta 2002 voimaantulleilla muutoksilla (HE 42/2002). Huomioon otettiin julkisuuslain sekä henkilötietolain säännökset. Nämä yhdessä sisältävät kattavasti työtapaturmaturvan toimeenpanon tietosuojasäännökset välttämättömien tietojen saamisesta, tietojen luovuttamisesta ja salassapidosta.

Ehdotusluonnoksen IX osa erinäiset säännökset, 31 luku Tietojen antaminen, saaminen ja salassapito (245 § - 264 §), on ehdotettu säänneltäväksi henkilötietojen käsittelystä ja sekä erityisesti tietojen luovutuksista ja tiedonsaantioikeuksista eri instanssien välillä. Lisäksi pykälissä ehdotetaan säänneltäväksi julkisuuslain soveltamisalasta ja tietojen salassapidosta sekä tietojen luovuttamisesta teknisen käyttöyhteyden avulla. Lisäksi on ehdotettu säädettäväksi työnantajan tapaturmaluettelosta (263 §) ja Tapaturmavakuutuskeskukselle (217 §:ssä) säädetyistä työtapaturma- ja ammattitautirekisteriä varten toimitettavista tiedoista.

Pidän asianmukaisena sitä, että lakiehdotuksen luonnoksessa näyttäisi olevan tarkkarajaisesti säädetty lain tasolla tiedonsaantioikeuksista ja henkilötietojen käsittelystä, mm. henkilötietojen ja arkaluonteisten henkilötietojen luovuttamisesta.

Kiinnitän huomiota erityisesti siihen, että henkilötietolain (9 §) tarkoittaman tarpeellisuusvaatimuksen sekä työelämän tietosuojalain (3 §) tarkoittaman välittömän tarpeellisuusvaatimuksen mukaisesti tulee käsiteltävien ja erityisesti luovutettavien henkilötietojen ja arkaluonteisten henkilötietojen olla käsittelyn tarkoituksen kannalta välittömästi tarpeellisia. Ehdotusluonnoksessa on käytetty sanaa "välttämättömiä tietoja", joka vastannee käsitettä välittömästi tarpeellisia. Pyydän kuitenkin ottamaan huomioon myös välittömän tarpeellisuusvaatimuksen henkilötietoja käsiteltäessä ja luovutettaessa lakiehdotuksen säännöksiä valmistelussa.

Tulen myöhemmin tarvittaessa antamaan lausuntoni mahdollisten säädösehdotusten yhteydessä. Minulla ei ole muuta huomautettavaa tämän lakiehdotuksen luonnoksen ja henkilötietojen käsittelyn osalta.

Postiosoite	Käyntiosoite	Vaihde	Sähköposti ja kotisivut
PL 800	Ratapihantie 9	029 56 66700	tietosuoja@om.fi
00521 Helsinki	6. kerros		http://www.tietosuoja.fi
Neuvonta	029 56 16670	ma-to 9:00-11:00 & 13:00-15:00	pe 9:00-12:00

Tietosuojavaltuutettu

Reijo Aarnio

Ylitarkastaja

Mia Murtomäki

Tietosuojavaltuutetun toimivallasta

Henkilötietolain (523/1999) 38 §:n 1 momentin mukaan tietosuojavaltuutettu antaa henkilötietojen käsittelyä koskevaa ohjausta ja neuvontaa sekä valvoo henkilötietojen käsittelyä tämän lain tavoitteiden toteuttamiseksi ja käyttää päätösvaltaa siten kuin tässä laissa säädetään.

Henkilötietolain 40 §:n 1 momentin mukaan tietosuojavaltuutetun on edistettävä hyvää tietojenkäsittelytapaa sekä ohjein ja neuvoin pyrittävä siihen, ettei lainvastaista menettelyä jatketa tai uusita. Tarvittaessa tietosuojavaltuutetun on saatettava asia tietosuojalautakunnan päätettäväksi taikka ilmoitettava syyteeseen panoa varten.

Tietosuojavaltuutettu valvoo yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain (työelämän tietosuojalaki) (759/2004) 22 §:n mukaan lain noudattamista yhdessä työsuojeluviranomaisten kanssa.

Postiosoite	Käyntiosoite	Vaihde	Sähköposti ja kotisivut
PL 800	Ratapihantie 9	029 56 66700	tietosuoja@om.fi
00521 Helsinki	6. kerros		http://www.tietosuoja.fi
Neuvonta	029 56 16670	ma-to 9:00-11:00 & 13:00-15:00	pe 9:00-12:00
